

DECIZIE

01 aprilie 2009

mun. Chișinău

Colegiul civil și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Vera Macinskaia

Judecătorii – Tatiana Vieru și Valentina Clevadî

Cu participarea: reprezentantului recurentului-reclamant compania Федеральное Государственное Унитарное Предприятие „Всероссийская Государственная Телевизионная и Радиовещательная Компания” (Federația Rusă), Ojevan Evghenii în baza procurilor nr. 437 din 25 august 2008 și din 22 ianuarie 2009,

examinînd în ședință publică recursurile declarate compania Федеральное Государственное Унитарное Предприятие „Всероссийская Государственная Телевизионная и Радиовещательная Компания” (Federația Rusă) și societatea comercială „LV-Topal” societate cu răspundere limitată,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a companiei Федеральное Государственное Унитарное Предприятие „Всероссийская Государственная Телевизионная и Радиовещательная Компания” (Federația Rusă) împotriva societății comerciale „LV-Topal” societate cu răspundere limitată cu privire la încasarea compensației pentru încălcarea dreptului de autor și drepturile conexe,

împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2008, prin care acțiunea a fost parțial admisă

c o n s t a t ă

La 05 mai 2007, compania Федеральное Государственное Унитарное Предприятие „Всероссийская Государственная Телевизионная и Радиовещательная Компания” (Federația Rusă) a depus o cerere de chemare în judecată împotriva societății comerciale „LV-Topal” societate cu răspundere limitată cu privire la încasarea compensației pentru încălcarea dreptului de autor și drepturile conexe.

În motivarea acțiunii compania Федеральное Государственное Унитарное Предприятие „Всероссийская Государственная Телевизионная и Радиовещательная Компания” (Federația Rusă) a indicat că în perioada de 01 ianuarie 2007 - 26 februarie 2007 societatea comercială „LV-Topal” societate cu răspundere limitată, prin intermediul rețelei sale de cablu din or. Basarabeasca, a difuzat postul de televiziune „РТР-Планета”, fapt prin ce i-a încălcat drepturile de autor și drepturile conexe.

Faptul încălcării drepturilor de autor și drepturilor conexe ale reclamantului le-a constatat Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a RM la 06 februarie 2007, care a întocmit proces-verbal nr. 136 cu privire la comiterea contravenției administrative, conform căruia s-a stabilit că societatea comercială „LV-Topal”

societate cu răspundere limitată a valorificat prin comunicare publică canalele de televiziune din repertoriul titularilor drepturilor de autor și drepturilor conexe, fără a dispune de contracte cu acestea. Printre canalele retransmise ilegal figurează și canalul „РТР-Планета”. Prin decizia Judecătorei Basarabeasca din 12 martie 2007 societatea comercială „LV-Topal” societate cu răspundere limitată a fost sancționată administrativ în baza art. 51² alin. 1 CCA sub formă de amendă în mărime de 200 unități convenționale.

Pîrîtul a recunoscut faptul retransmisiei ilegale a canalului de televiziune „РТР-Планет” prin scrisoare nr. 7 din 05 martie 2007, pe care a formulat-o ca răspuns la reclamația reclamantului nr. 42 din 07 februarie 2007.

Mai menționează reclamantul că directorul societății comerciale „LV-Topal” societate cu răspundere limitată, V. Topal, este în același timp și președintele Asociației Operatorilor de Televiziune prin Cablu din RM. În această calitate el a influențat decizia conducătorilor tuturor societăților-membre ai Asociației de a nu cumpăra dreptul de retransmisie pentru canalul nostru și a servit un exemplu negativ pentru aceștea prin comportamentul său ilicit. Astfel, la negocierea contractelor pentru drept de retransmisie a canalului „РТР-Планета”, operatorii de televiziune prin cablu ce fac parte din Asociație au refuzat încheierea acestora, motivînd decizia prin faptul că drepturile vor fi cumpărate de la Asociația Operatorilor de Televiziune prin Cablu din RM.

Pînă în prezent nici Asociația Operatorilor de Televiziune prin Cablu din RM, precum și nici operatorii de cablu - membrii Asociației nu și-au exprimat dorința de a intra în legalitate. La 28 februarie 2007 reclamantul prin reprezentantul său societatea cu răspundere limitată „Radio-Star” a expediat pîrîtului reclamația nr. 66 privind încălcarea drepturilor de autor și drepturilor conexe cu solicitarea compensării prejudiciului adus reclamantului în mărime de 500 000 lei, însă răspuns nu a primit.

Sere compania Федеральное Государственное Унитарное Предприятие „Всероссийская Государственная Телевизионная и Радиовещательная Компания” (Federația Rusă) să fie obligată societatea comercială „LV-Topal” societate cu răspundere limitată la repararea prejudiciului produs ca urmare a încălcării drepturilor de autor prin achitarea compensației în mărime de 500 000 lei.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 16 iulie 2008 acțiunea a fost parțial admisă, a fost încasat din contul societății comerciale „LV-Topal” societate cu răspundere limitată în beneficiul companiei Федеральное Государственное Унитарное Предприятие „Всероссийская Государственная Телевизионная и Радиовещательная Компания” (Federația Rusă) compensația în mărime de 25000 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 iulie 2008 a fost corectată eroarea comisă în partea introductivă a hotărîrii prin indicarea corectă a datei pronunțării hotărîrii „07 iulie 2008”.

Compania Федеральное Государственное Унитарное Предприятие „Всероссийская Государственная Телевизионная и Радиовещательная Компания” (Federația Rusă) a declarat recurs împotriva hotărîrii primei instanțe, cerînd admiterea recursului și modificarea hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2008.

Recurentul-reclamant compania Федеральное Государственное Унитарное Предприятие „Всероссийская Государственная Телевизионная и Радиовещательная Компания” (Federația Rusă), în motivarea recursului, a indicat că prima instanță a constatat și a elucidat pe deplin circumstanțele pricinii, însă compensația încasată din contul pîrîtului este exagerat de mică.

Concomitent și societatea comercială „LV-Topal” societate cu răspundere limitată a declarat recurs împotriva hotărîrii primei instanțe, cerînd admiterea recursului, casarea hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2008 cu dispunerea scoaterii cererii de pe rol.

Recurentul-pîrît, societatea comercială „LV-Topal” societate cu răspundere limitată, în motivarea recursului, a indicat că concluziile primei instanțe, expuse în hotărîre, sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, precum și a interpretat eronat legea materială.

Reprezentantul recurentul-reclamant compania Федеральное Государственное Унитарное Предприятие „Всероссийская Государственная Телевизионная и Радиовещательная Компания” (Federația Rusă), Ojevan Evghenii, în ședința instanței de recurs, a susținut recursul și a cerut admiterea acestuia cu modificarea hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2008.

Reprezentantul recurentul-pîrît societatea comercială „LV-Topal” societate cu răspundere limitată, la ședința instanței de recurs, fiind citați de nenumărate ori, nu s-a prezentat și nu a comunicat motivul neprezentării, deși procedura de citare legală a fost efectuată.

Conform art. 414 al. (1) CPC, neprezentarea în ședința de judecată a participantului la proces sau a reprezentantului, citați legal despre locul, data și ora ședinței, nu împiedică judecarea recursului.

Audiind declarațiile reprezentantului recurentului-reclamant, studiind materialele dosarului, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul societății comerciale „LV-Topal” societate cu răspundere limitată neîntemeiat și care urmează a fi respins, iar recursul companiei Федеральное Государственное Унитарное Предприятие „Всероссийская Государственная Телевизионная и Радиовещательная Компания” (Federația Rusă) este întemeiat și care urmează a fi admis cu modificarea hotărîrii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 417 al. (1) lit. b) CPC instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să modifice hotărîrea primei instanțe.

Prin probele cercetate la dosar s-a constatat că la 01 februarie 2007 compania Федеральное Государственное Унитарное Предприятие „Всероссийская Государственная Телевизионная и Радиовещательная Компания” (Federația Rusă), în calitate de principal, a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Radio-Star”, în calitate de agent, un contract de agenție nr. 2573/2220, conform căruia i-au fost transmise ultimele drepturi de autor neexclusive la valorificarea prin comunicare publică canalul „РТР-Планета” prin intermediul rețelei de cablu, precum și să încheie din numele companiei contracte de retransmisie a canalului „РТР-Планета” cu Operatorii de Televiziune prin Cablu din RM ș.a. (f.d. 62-73). Ulterior, acest contract a fost modificat și completat la 25 ianuarie 2008 (f.d. 81).

La 31 mai 2006, societatea cu răspundere limitată „Radio-Star” a încheiat cu societatea comercială „LV-Topal” societate cu răspundere limitată contractul nr. 76 cu privire la dreptul de retransmisie a canalului „РТР-Планета”. Termenul contractului a fost stabilit de la 01 mai 2006 - pînă la 31 decembrie 2006 (f.d. 74-79).

Prin scrisoare nr. 42 din 07 februarie 2007 societatea cu răspundere limitată „Radio-Star” a informat societatea comercială „LV-Topal” societate cu răspundere limitată că începînd cu 01 ianuarie 2007 retransmisia canalului „РТР-Планета” va fi considerată ilegală, deoarece nu a fost prelungit termenul contractului nr. 76 din 31 mai 2006 pe anul 2007 (f.d. 13).

La 06 februarie 2007, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a RM a efectuat un control la sediul societății comerciale „LV-Topal” societate cu răspundere limitată, unde s-a constatat faptul comiterii de către ultima a unei contravenții prevăzute de art. 51² alin. (1) CCA și anume că fără de a dispune de un contract, prin care să ateste dreptul de retransmisie, a difuzat în perioada de 01 ianuarie 2007 – 06 februarie 2007, prin intermediul rețelei sale de cablu din or. Basarabeasca, 6 canale de televiziune, printre care și canalul „РТР-Планета”, întocmindu-se în acest scop procesul-verbal nr. 136 (f.d. 5). Prin decizia Judecătorei Basarabeasca din 12 martie 2007 societatea comercială „LV-Topal” societate cu răspundere limitată a fost sancționată administrativ sub formă de amendă în mărime de 200 unități convenționale, adică în sumă de 4000 lei (f.d. 7).

Conform prevederilor art. 1 al Tratatului între Republica Moldova și Federația Rusă cu privire la asistența juridică și raporturile juridice în materie civilă, familială și penală din 25 februarie 1993, ratificată prin Hotărîrea Parlamentului RM nr. 260-XIII din 04 noiembrie 1994, cetățenii uneia dintre părțile contractante se bucură pe teritoriul celeilalte părți contractante, în ceea ce privește drepturile lor personale și patrimoniale, de aceeași ocrotire juridică ca și cetățenii acestei părți contractante. Aceasta se referă, de asemenea, și la persoanele juridice, fondate în conformitate cu legislația unei din părțile contractante. Totodată, potrivit art. 13 al Tratatului, actele care au fost întocmite sau certificate de către instituțiile de justiție sau de o persoană oficială de pe teritoriul unei părți contractante, în limitele competenței lor și în forma stabilită și certificată cu sigiliu, sînt valabile pe teritoriul celeilalte părți contractante fără vreo altă legalizare. Actele, care pe teritoriul unei părți contractante sînt recunoscute ca oficiale, au pe teritoriul celeilalte părți contractante aceeași forță probantă. De asemenea, prin prisma art. 3 al Convenției cu privire la suprimarea cerinței supralegalizării actelor oficiale străine, încheiată la Haga la 05 octombrie 1961, la care Republica Moldova a aderat prin Legea nr. 42 din 02 martie 2006, exonerează recurentul-reclamant de formalitatea supra-legalizării procurii prezentate instanței, fapt prevăzut și de dispozițiile art. 466 alin. (4) al CPC, care stipulează că actele oficiale eliberate pe teritoriul unui stat participant la tratatul internațională la care Republica Moldova este parte sînt recunoscute fără legalizare ca înscrisuri în instanțele judecătorești ale Republicii Moldova.

Raportînd prevederile legale sus-citate la pricina data, instanța de recurs consideră că nu poate fi reținut argumentul recurentului-pîrît precum că procura eliberată de compania Федеральное Государственное Унитарное Предприятие „Всероссийская Государственная Телевизионная и Радиовещательная

Компания” (Federația Rusă) pe numele societății cu răspundere limitată „Radio-Star” nu a fost legalizată în modul corespunzător, deoarece aceasta este valabilă pe teritoriul Republicii Moldova fără a fi necesară o anumită legalizare.

Cu atât mai mult cu cât, prima instanță deja s-a expus asupra acestui argument.

Conform art. 29 alin. (1) și alin. (2) lit. c) al Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe nr. 293 din 23 noiembrie 1994, organizațiile de difuziune pe cale radioelectrică sau distribuite prin cablu îi aparține dreptul exclusiv de a-și valorifica emisiunile sub orice formă, inclusiv dreptul la remunerație pentru orice tip de valorificare a emisiunilor. Dreptul exclusiv de valorificare a emisiunilor înseamnă dreptul organizației de difuziune de a permite sau interzice translarea simultană pe cale radioelectrică sau prin cablu a emisiunii sale de către o altă organizației de difuziune (retranslarea emisiunii).

Conform art. 38 al. (1) lit. e) al Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe nr. 293 din 23 noiembrie 1994, titularul drepturilor exclusive de autor și al drepturilor exclusive conexe este în drept să ceară de la persoana care le-a violat achitarea unei compensații în mărime de la 500 la 500000 de lei în locul recuperării pierderilor sau perceperii venitului.

Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că prima instanță just a ajuns la concluzia de a admite acțiunea dat fiind faptul că s-a constatat cu certitudine faptul încălcării de către societatea comercială „LV-Topal” societate cu răspundere limitată a drepturilor exclusive de autor și al drepturilor exclusive conexe ale companiei Федеральное Государственное Унитарное Предприятие „Всероссийская Государственная Телевизионная и Радиовещательная Компания” (Federația Rusă), ca titular al acestor drepturi, și anume prin difuzarea neautorizată, prin intermediul rețelei de cablu din or. Basarabeasca, a postului de televiziune „РТР-Планета” în lipsa contractului încheiat conform prevederilor legale. Însă, luând în considerație caracterul și gradul vinovăției recurentului-pîrît la încălcarea drepturilor exclusive de autor și al drepturilor exclusive conexe ale companiei Федеральное Государственное Унитарное Предприятие „Всероссийская Государственная Телевизионная и Радиовещательная Компания” (Federația Rusă), suma de 25 000 lei încasată de către prima instanță de la societatea comercială „LV-Topal” societate cu răspundere limitată ca compensație în opinia instanței de recurs este exagerat de mică din care motive consideră că ar fi oportun de a fi mărită suma compensației de la 25 000 (două zeci și cinci mii) lei pînă la 50 000 (cinci zeci mii) lei.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că de către prima instanță au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele pricinii și nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, însă cuantumul compensației este exagerat de mică, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de societatea comercială „LV-Topal” societate cu răspundere limitată, de a admite recursul declarat de compania Федеральное Государственное Унитарное Предприятие „Всероссийская Государственная Телевизионная и Радиовещательная Компания” (Federația Rusă) și de a modifica hotărîrea primei instanțe prin mărirea cuantumului compensației de la 25 000 (două zeci și cinci mii) lei pînă la 50 000 (cinci zeci mii) lei.

În conformitate cu art. 417 al. (1) lit. b), art. 419 CPC, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de societatea comercială „LV-Topal” societate cu răspundere limitată.

Se admite recursul declarat de compania Федеральное Государственное Унитарное Предприятие „Всероссийская Государственная Телевизионная и Радиовещательная Компания” (Federația Rusă).

Se modifică hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2008, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a companiei Федеральное Государственное Унитарное Предприятие „Всероссийская Государственная Телевизионная и Радиовещательная Компания” (Federația Rusă) împotriva societății comerciale „LV-Topal” societate cu răspundere limitată cu privire la încasarea compensației pentru încălcarea dreptului de autor și drepturile conexe, prin mărirea cuantumului compensației după cum urmează:

Se încasează din contul societății comerciale „LV-Topal” societate cu răspundere limitată în beneficiul companiei Федеральное Государственное Унитарное Предприятие „Всероссийская Государственная Телевизионная и Радиовещательная Компания” (Federația Rusă) compensația în mărime de 50000 (cinci zeci mii) lei. În rest acțiunea se respinge.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Președintele ședinței, judecător

Vera Macinskaia

Judecătorii

Tatiana Vieru

Valentina Clevadi